

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

arbejdslønningerne til håndværkere ude på landet eller om de varer, der skulle fremstilles. I dag er vi i den situation, at medens andre erhverv kan føre deres omkostninger over på priserne herhjemme og i alt fald endnu har kunnet indkalkulere dem for eksportens vedkommende, må landbruget selv bære byrden, og spændvidden bliver stadig større. Set med den fremtidige udvikling for øje er det såre betænkeligt, at landbrugets vilkår overhovedet ikke påvirkes af omkostningsniveauet. Rent psykisk må det virke uhyre hæmmende på dem, der skal disponere med længere fremtid for øje, og det er navnlig de unge landmænd, det her drejer sig om. Det virkede nærmest på dem som et chok, da pristallet steg, til trods for at smørret faldt med 2 kr. fra 5 kr. 50 øre til 3 kr. 50 øre. Det var for landmændene helt ubegribeligt, at noget sådant kunne ske, men tallene viste, at sådan måtte det være. Et sådant fald påvirker overhovedet ikke landbrugets omkostninger. På de mekaniske værksteder er prisen oven i købet steget, siden smørprisen var 7 kr.; det er blot et eksempel. Men så snart en vare forlader landmanden, er det helt andre omkostningsrelationer, der træder i kraft vendende tilbage som driftsudgifter fremover, udgifter, som i deres helhed betyder mere end lønforhøjelsen i øvrigt i selve bedriften.

Må jeg om de afsluttede lønoverenskomster sige, at for mig er det ganske klart, at når de andre erhverv skruer lønnen op, så må landbruget følge med. Det kan ikke nøjes med den sekundære arbejdskraft. Der må snarere kræves mere intelligens og mere soliditet i landbruget, hvor det drejer sig om arbejdskraft til benyttelse af de dyre maskiner eller til pasning af dyrene, end på en række arbejdspladser, hvor transportbånd og stopure er de ting, man regner med. I landbruget må man stole på den enkeltes evne til at vurdere en situation og hans ansvarsfølelse over for de levende ting, han har med at gøre. Det er noget, som rent logisk følger af sig selv, at når lønniveauet skrues op og vi vil bevare en arbejdskraft af samme kvalitet, bliver vi nødt til at følge med, og vi har desværre ingen steder at hente dækning. Vi kan måske forsøge yderligere indskrænkning af medhjælpen; det er

ikke til gavn for nogen, men anden udvej kan næppe anvises i øjeblikket.

Medens jeg således forstår nødvendigheden af lønforhandlingernes resultat, forstår jeg ikke, at den metode, der anvendes, kan holde. Den højtærede statsminister, der jo har manifesteret sine evner — også på dette område — som en slags overforligsmand, var så heldig, at forhandlingerne mellem landbrugets organisationer og den højtærede landbrugsminister trak så længe ud, at tidspunktet for afgørelsen faldt sammen med overenskomstforhandlingerne, og hvad enten det er rigtigt eller ej, er der ingen tvivl om, at det for den store del af landbruget, som vel også for andre, står sådan, at den højtærede statsminister billedlig talt har sagt til Arbejdsgiverforeningens formand og Dansk Arbejdsmands Forbunds formand: her har I en kage; kan I så se at få den delt, ellers vandrer den tilbage til køleskabet igen. Hvad enten det er rigtigt eller forkert, er det den almindelige vurdering af, hvordan det er gået til. Jeg tror, det er en såre farlig vej at betræde, hvis det skal være fremtidens metode, for nu foreligger der altså forslag til en kornordning, men den måtte jo være lige nødvendig, hvad enten man fik en aftale med Dansk Arbejdsmands Forbund eller ikke. Enten er en kornordning ønskværdig og nødvendig, eller også er den det ikke, og derfor er denne sammenkædning efter min opfattelse såre betænkelig.

Jeg skal ikke gå i detaljer med hensyn til de lovforslag, vi her har til behandling, men nu får vi altså en kornordning med glidende todsatser som resultat af forhandling med udentingsorganisationer, og jeg formoder, at den samlede regering og dens partier står bag dette toldforslag; visse medlemmer af den høje regering har vel glemt de stærke ord fra før i tiden om en toldpolitik's dødbringende virkninger, eller måske har de indset det forkerte i de udtalelser, de dengang fremsatte. Det skulle glæde mig, om det sidste var tilfældet.

Vi konservative har altid ment, at en aktiv erhvervs- og handelspolitik, hvori også indgår en fornuftig toldpolitik, er nødvendig også for os, når andre lande bruger disse økonomiske våben, så selve dette princip skal ikke møde modstand hos os.

Jeg håber, at vi i udvalget kan drøfte